

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS**
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
12–14 artiklat
Laatimispäivä: [23.11.2021]

Tietoa rikoksilla oireilevien nuorten toimintamallin pilotointihankkeen -haastattelututkimukseen osallistuvalla

Olet osallistumassa Rikoksilla oireilevat nuoret -toimintamallin pilotointihankkeen arviointitutkimukseen, joka toteutetaan Helsingin yliopistossa. Tutkimuksessa arvioitavia hankkeita ovat Oulun kaupungin NURRI-hanke, Turun kaupungin ROKKI-hanke, Rovaniemen kaupungin RIKO-hanke sekä Vantaan kaupungin Rikoksilla oireilevat nuoret –hanke (RiO). Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Haastattelututkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen. Tämän selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on.

Tietoa henkilötietojen käsittelystä arviointitutkimuksessa

Tutkimuksessa käytetään aineistona henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimuksen rekisterinpitäjät

Helsingin yliopisto

Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Markus Kaakinen, vastuullinen tutkija

Tiedekunta/osasto/yksikkö: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti

Osoite: PL 16 (Snellmaninkatu 10)

Puhelinnumero: 0294120878

Sähköpostiosoite: markus.kaakinen@helsinki.fi

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaava on Lotta Ylä-Sulkava. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Tutkimuksessa arvioidaan oikeusministeriön 2020–2023 rahoittamien Rikoksilla oireilevat nuoret -toimintamallien pilotointihankkeiden vaikuttavuutta. Pilotointihankkeita toteutetaan Vantaalla, Turussa, Oulussa sekä Rovaniemellä. Tutkimus selvittää, vähentääkö hanke osallistujien uusintarikollisuutta. Tietoja saatetaan käyttää myös Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin rikollisuutta ja sen ennaltaehkäisyä sekä rikoskäyttäytymisen mittaamisen menetelmiä koskevaan tutkimukseen. Mahdollisen jatkokäytön ollessa kyseessä, rekisterinpitäjä arvioi, onko jatkokäyttö yhteensopivaa alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa, ja tutkittavia informoidaan kyseisestä uudesta tutkimuksesta erikseen, paitsi jos heitä ei voida enää tunnistaa.

Tutkimuksen suorittajat

Tutkimuksessa kerättäviä tietoja käsitellään Helsingin yliopiston tutkimustoiminnassa.

Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Haastatteluiden avulla kerättävä tutkimusaineisto sisältää vastaajien antamia tietoja taustastaan (esim. ammattiasema ja kotikunta) ja kokemuksistaan hankkeessa työskentelystä

Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Tutkimusaineisto kerätään haastatteluiden avulla.

Miten henkilötietoja säilytetään

Helsingin yliopisto vastaa tietojen yhdistämisestä ja säilyttämisestä. Haastattelutiedot tallennetaan salasanasuojatulle muistitikulle, jota säilytetään kassakaapissa Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin korotetun tietoturvatason ympäristössä. Tietoihin pääsy on rajattu instituutin toimitiloihin ja suojattu henkilökohtaisella käyttäjätunnuksella ja salasanalla. Tiloihin kulku on rajattu vain instituutin henkilökuntaan, ja tilat on suojattu kulunvalvonnalla ja rikosilmoitinjärjestelmällä. Pääsy aineistoon myönnetään vain sitä arviointihankkeen tutkimustoimintaan tarvitseville.

Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja):

Rotu tai etninen alkuperä

Poliittiset mielipiteet

Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus

Ammattiliiton jäsenyys

Geneettiset tiedot

Biometrinen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten

Terveys

Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluontoisten tietojen käsittely perustuu tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 j kohtaan (käsittely on tarpeen

tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia varten) sekä tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 7 kohtaan (tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten tehtävään tietojen käsittelyyn).

Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja. Rikostuomioita tai rikkomuksia koskevien tietojen käsittely perustuu tietosuojalain 7 §:n 1 momentin 2 kohtaan (tietosuoja-asetuksen 10 artiklassa tarkoitettuihin rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä henkilötietoja saa käsitellä, jos niitä käsitellään tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten).

Henkilötietojen käsittelyn kesto

Rikosten ennaltaehkäisyhankkeisiin osallistuneista tutkimusta varten kerätyt tiedot sekä haastatteluiden ääninauhat ja niiden tekstimuotoon litteroitu aineisto hävitetään, kun aineistoa ei enää tarvita tutkimuksen tekemiseen tai tutkimustulosten oikeellisuuden tarkistamiseen. Helsingin yliopiston tallentamat tiedot hävitetään kuitenkin viimeistään vuoden 2024 loppuun mennessä.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:

Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin tutkimustehtävästä on säädetty lain
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutista 1 §:n 2 momentissa.
tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)
tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi (tietosuojalain 4 §:n 4 kohta)

tutkittavan suostumus

rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Jos henkilötietojen käsittely perustuu tutkittavan suostumukseen, tutkittavalla on koska tahansa oikeus peruuttaa suostumuksensa. Suostumuksen peruminen ei vaikuta ennen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.

Tietojen vastaanottajat

Helsingin yliopisto saattaa tilata haastattelutallenteiden litteraatiopalveluita muilta yrityksiltä. Siinä tapauksessa myös niiden kanssa laaditaan sopimus tietojen käsittelystä. Tutkimusaineistoa saatetaan käyttää tutkimustarkoituksessa opinnäytetöissä ja Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin muiden tahojen kanssa tekemässä tutkimusyhteistyössä (mukaan lukien tilaustutkimus). Tällaisissa tapauksissa laaditaan erillinen sopimus tai sitoumus aineiston käytöstä.

Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

Henkilötietojen suojaus

Henkilötietoja käsitellään ja säilytetään niin, että ainoastaan niitä tutkimusta varten tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja. Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta

Miten manuaalista aineistoa suojataan: Tutkimuksessa ei kerätä manuaalista aineistoa

Suorien tunnistetietojen käsittely: Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja. Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto hävitetään

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa

Aineistoa ei arkistoida.

Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta:

<https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksien soveltuminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröidy anna tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietuoja(at)om.f